

טיול עם ילד

מחזה קצר

יוסף בר יוסף

המקום:

מסעדה קטנה ודלה בקרבת הים, דוכן, קצת שולחנות. בלילה. נשמע קול רוח וקול גלים נשברים על קיר שובר גלים.

הנפשות:

שמואל (סמי) דומב, גרוש, אב לילד
זקן
זקנה, בעלי המסעדה.

(סמי דומב מסיים ארוחתו, מתנשף קצת. זקן וזקנה מנגבים כלים ליד הדוכן)

סמי: (גומר לאכול) זה... (אל הזקן והזקנה) שבעתי. כבר הרבה זמן לא שבעתי ככה. אני מלא וסתום כמו כדור ברזל. תענוג! הכל נראה יותר טוב אחרי ארוחה כזאת. הלילה אישן במנוחה. החלומות הרעים מתנפלים עליך, נושכים ממך חתיכות כשאתה רעב, כשאתה ריק. כמו הפשפשים, דם של מי הם מוצצים? של הרעבים (צוחק). (שתיקה, מבחוץ נשמע קול רוח וגל נשבר).

סמי: הייתי רעב. כבר הרבה זמן לא הייתי רעב כמו הערב, כבר הרבה זמן. זה היה מין רעב... כאילו הייתי חלול, ואיזו חיה רעה מתרוצצת שם כמו משוגעת עם הראש על הקירות, מיללת... פחד! פחד! זה מין רעב שנדמה לך... (מפסיק בכוונה) נדמה לך שאף פעם לא תשיב אותי. (צחוק) אף פעם!
(הם רק מסתכלים לעברו רגע, חוזרים לנגב את הכוסות).

סמי: אתם לא אוהבים לדבר, מה? זה בסדר, אל תרגישו לא נוח. אני רגיל לדבר אל אנשים שותקים. סוכן-ביטוח או לא סוכן-ביטוח? שמואל דומב... זה שמי... קוראים לי סמי... היה פעם שמיל אבל סמי מוצא חן בעיני יותר. (מושיט קופסת סיגריות לעבר הזקן) סיגריות?
(אין עונים).

סמי: בבקשה...

זקנה: הוא לא מעשן.

סמי: הו, זה דבר בריא. אולי את... (מושיט את קופסת הסיגריות לעבר הזקנה) היתה לי סבתא שעישנה בבית-כיסא כדי שלא ידעו. (צוחק) קחי, אני לא אספר לאיש...
זקן: היא לא מעשנת.

סמי: לא רוצים — לא צריך. (מדליק, מעשן) היי, רגע! את ענית בשבילי, ואתה ענית בשבילה! כן, אני רואה... תשמעו! זה משהו! אילו אחד היה עונה בשביל השניים — מילא, כולם עושים את זה, אבל אצלכם... (צוחק) שניכם עניתם, אבל זה בשביל זה, ככה... (מצלב ידי) אתם זוג ותיק, אחד כואב לו ואחר צועק. (צוחק, מפסיק בחוסר נשימה) הו, אני לא מסוגל לצחוק כמו שצריך, אני מלא יותר מדי. תנו לי עוד אחד.

זקנה: מהבשר?

סמ"י: מה?? (צוחק) הו, אני לא מסוגל... זה טוב! מהבשר??! הלא רק הרגע שבעתי עד כאן. (מעביר כף ידו על צוארו) אני שחוט. מהוודקה...! זה ההבדל בין משקה לבין אוכל — משקה משכר, מסובב, מפיל, אבל הוא לא סותם.

זקנה: אתה רוצה עוד וודקה?

סמ"י: אמרתי שאני רוצה, לא? אם המשכתי לדבר, אין זאת אומרת שאני לא מתכוון למה שאמרתי. אני אוהב לדבר. יש אנשים שמוציאים עם כל פתיחת פה רק מילה אחת — פנינה! ועד שהיא יוצאת! כל מילה כמו טיפה אחרונה מברז שהתיבש, אי, אי, אי... אותו קש עצמו! אני לפחות גותן כמות.

זקנה: לתת לך עוד וודקה?

סמ"י: (צוחק) את נפלאה. כן, לתת לי עוד וודקה.

זקנה: תיכף ומיד. (פונה למזוג לו).

סמ"י: אודה לך מאוד. (אחרי רגע קט) לומר לכם משהו — אני שבע, אני באמת שבע, ובכל זאת... איך לומר? אני זוכר את הרעב שהייתי רעב קודם יותר מאשר את הטעם של הצלי. לא, לא, אל תבינו אותי לא נכון — הצלי היה טוב מאוד. ובכל זאת... זה קורה אצלי לא פעם... כשאני רעב מאוד אני רואה לפני את האוכל — צלי, כרע עוף, אני רואה את זה ברור כמו כוס יין אדום על החלון בבוקר, כל כך ברור שזה נעשה שקוף כמעט, אני מריח מראש את הריחות, אני... אני מרגיש את הארוחה שמחכה לי כמו... נשיכה של כלב. (משהו מתרחש בינתיים בין הזקן לזקנה: היא נוטלת בקבוק וודקה, רואה שהוא כמעט ריק ולוקחת בקבוק חדש למזוג ממנו. הזקן לוקח מידה את הבקבוק החדש, מזוג לכוסית את הטיפות האחרונות מן הבקבוק הישן, ורק אז גותן לה את הבקבוק החדש).

סמ"י: כשאני אוכל אני נהנה גם כן — לוותר על חתיכת טעם? בשום אופן! אבל אחר כך... שלושה רגעים אחר כך אני מרגיש... לא כלום, כן, סתום. יש לי אופי כזה.

(מבחין שנשמע קול רוח וגל נשבר. הזקנה מגישה לו כוסית וודקה, אבל הוא אינו מרגיש).

סמ"י: רגע אחד! אולי הייתי רעב כל כך מפני שהלכתי הרבה ברגל. כן, לקחתי את בני לטיול. טיול עם ילד מעורר תיאבון. מזג האוויר עורר אותי לקחת אותו, הגשם הראשון. אצלכם שומעים את הרוח טוב-טוב, ואת הים, הו! הוא מכה שם על שובר-הגלים, מה? אני אוהב את הים בסערה, הוא מזכיר אז קצת סופת שלג. אתם יודעים מה זה סופת שלג — אני מריח את זה מכאן. הו, סופת שלג! ברגע הראשון מכה אותך המראץ כמו ברק, כל הלבן הזה שמסתחרר, שמשתולל, נראה כמו חתיכת עולם הבא, אבל אחר-כך כשאתה נושם את הקור, כשאתה מרגיש את הדחיפה של הרוח, את המשיכה של הרוח, משום מקום אל שום מקום, אז אתה מתחיל להרגיש מין רעב... רעב שלא תשבור אותו. אז אתה שוכח את אבא שלך ואת אמא שלך, אז אתה... תענוג! (מבחין בזקנה העומדת והכוסית בידה) הו, סליחה... (לוקח מידה את הכוסית) תודה. (שותה) אה! טוב מאד. אין שלג, אבל וודקה יש, מה?

(שתיקה, הוא מחייך, קול רוח וגל נשבר).

סמ"י: (מצטחק) אפשר לחשוב שהייתי רוצה שיהיה להיפך: שלג יש, וודקה אין. אבל אני באמת אוהב קור. כבר בשלוש הרחתי את הגשם. העננים שמשוטטים כבר יומיים נהיו כבדים פתאום וירדו למטה כמו... תסלחו לי — אחוריים שמנים של אכרות זקנות כשהן מפשילות את השמלות ומשתופפות בשדה ל... אתם מבינים, מה? והאוויר נהיה רטוב וקר, והאוויר נהיה סגול, והרוח... איך הכל התחיל לרעוד ולצפצף! ושעה אחר-כך — גשם! חורף! גם כן

חורף, מה? חורף של עניים (צחוק). גשם זה לא שלג, מה? איפה גשם ואיפה שלג? וודקה תקבל כאן, בורשט תקבל כאן, מכות תקבל אם אתה מחפש, אבל שלג... ובכל זאת, טוב ללכת לטיול עם הבן שלך ביום כזה. הוא נהנה לא פחות ממני. אצל אמא שלו לא יזכה לטיול שכזה. כן, נפרדנו. יש שלג או אין שלג — גט יש. לפני שנפרדנו, כשגרתי בבית, לא לקחתי אותו אף פעם לטיול כזה כל אחרי הצהריים עד שבע וחצי, ככה זה, מה? (שתיקה, הוא מסתכל בהם בכעין חיוך. הם מצחצחים כלים, לא מסתכלים לעברו. קול רוח וגל נשבר).

סמי: כשילד משתעל כל הגוף הקטן שלו רועד. (ופתאום) יש לכם ילדים? אומרים שנישואים נהרסים מהר בלי ילד. הם נהרסים גם עם ילד (צחוק). זה לא מוצא חן בעיניכם, מה? אתם מצחצחים את הכוסות בכל הכוח, תצחצחו! תצחצחו! מחר ישתו כאן בכוסות מצוחצחות. (שתיקה, קול רוח וגל נשבר).

סמי: המצב הזה, שאני כאן מדבר ואתם שם... המצב הזה מוצא חן בעיני פתאום. רגע אחד! עם ילד זה אותו דבר כמו עם אוכל. כשאתה אוכל כמו בעל-בית שלוש ארוחות ביום ובאמצע סנדוויצים ועוגות — אתה אוכל כמו פרה לועסת קש, לא טעם רעב ולא טעם אוכל. אותו דבר כשאתה בבית עם ילד. יש כמובן כאלה שהיים בבית, ובכל זאת עושים מהילד שלהם מי יודע מה, מנפחים אותו. על ידנו... כלומר — עלייד אשתי, יש אחד מר צבי כהן, יש לו אף סתום תמיד והוא מנפח אותו תמיד: מפפפ! מפפפ! כמו הצוצרה סתומה. והנה פעם הוא אומר לי: "הילדים שלי זה ההמשך שלי בעולם" ההמשך שלו בעולם... בעולם! בישראל לא די לו... בעולם!... ההמשך לו! בן אדם חשוב, לא די לו שהוא ישגו, הוא צריך גם את ההמשך שלו. טוב, מה? חכו, זה עוד לא נגמר. אחרי רגע הוא ממשיך ואומר לי: "תראה, תראה, גם אצל, אצל הקטן האף סתום — אותה הפירמה! מפפפ! מפפפ!" (צחוק) אבל אם אתה לא בבית... הו, או אתה בא אל הילד שלך רעב, אתה בא אליו חלול, אתה בא אליו... איך לומר? כל הבשר ודם שלך דופק... (משתתק כמו בכוונה, מתבונן בהם. הם מכוונים פניהם לעברו).

סמי: עוד כוסית בבקשה...

זקנה: (אחרי רגע) מהוודקה?

סמי: אז ממה?

(הדברים הבאים של הזקנים נאמרים ביניהם בחטיפה ובכעס, ואינם נשמעים בבהירות).

זקן: די! אני לא רוצה יותר, אנחנו סוגרים.

זקנה: הוא קונה, הוא קונה טוב.

זקן: אני מצפצף, נמאס לי, אנחנו סוגרים.

זקנה: הכל נמאס לך חוץ מהמוות. כשתהיה לבדך תשחט את עצמך!

סמי: (אינו מבין) סליחה...?

זקנה: לא כלום. בעלי סובל קצת מ... הוא חשב ש... אני כבר מביאה לך.

(היא מוזגת).

סמי: אני אודה לך מאוד. (אחרי רגע קט) כן, עם ילד זה כמו עם אוכל. לפני שהחלטתי לקחת אותו הרגשתי כמו... כמו כשאתה רעב מאוד ואתה עוד לא יודע שאתה רעב, אתה כמעט מתעלף ואתה לא יודע למה. ופתאום כשידעתי: הו, אני רוצה לקחת את רובי לטיול — אז ידעתי... כל אחרי הצהריים עד שבע וחצי טיילנו, שלוש שעות! עם ילד לא צריך ללכת למקומות כדי ליהנות, די שהולכים אתו. כשהולכים יד ביד עם ילד משהו עובר מהיד שלו

אל היד שלך, משהו... אין לזה מלים... יש לזה מין טעם... אתה לא מוכרח כמובן להחזיק ממש את היד שלו. רובי לא אוהב לתת יד. די שהולכים על ידו וזה כבר כאילו הולכים אתו יד ביד. אין יד — אבל יש יד, יש... איפה הוודקה? אני מתחיל להתלהב ואין לי... אין לי רגל לשים לעצמי.

זקנה: בבקשה...

סמי: (שותה בלגימה אחת) מממ... איזו וודקה זאת?

זקנה: אותו דבר כמו קודם, הנה... מהבקבוק ההוא.

סמי: נשמעת לי יותר טובה מהקודמת. תני עוד אחת! אצלכם הוודקה נהיית טובה יותר ויותר עם כל כוסית.

זקנה: עוד וודקה?

סמי: (צוחק) כן, עוד וודקה בבקשה.

זקנה: תיכף ומיד. (פונה למוזג).

סמי: אודה לך מאוד.

(קול רוח וגל בשבר).

סמי: כן, טיוול עם ילד זה משהו נעים אף על פי ש... הוא השתעל קצת בסוף. גוף של ילד לפעמים רועד כל כך חזק בשעת שיעול עד שגדמה לך שזה יישבר כמו איזה אגרטל.

(אחרי רגע קט צוחק צחוק קצר, ומיד פונה אל הזקן) אתה מטייל לפעמים בשדרה?

(הזקן מתבונן בו רק רגע, מפנה ראשו הצידה).

סמי: אני שואל אם אתה מטייל לפעמים בשדרה?

זקנה: (תוך שמוזגת) אין לנו זמן, אנחנו במסעדה מהבוקר.

סמי: אתה... אני שואל אותך...

זקנה: הוא סובל מ...

סמי: בסדר, שיהיה כך! אני אספר לכם מה זה טיוול בשדרה עם ילד. עם ילד מגלים דברים

ש... הדברים הכי פשוטים נהיים... טוב, לענין! אני אף פעם לא הסתכלתי בשדרה הזאת,

כבר ראיתי יערות יותר גדולים, אני לא צריך לספר לכם מה זה יער. והנה אתו... אני לא

יודע למה... פקחתי את העיניים להסתכל. אולי מפני שהיה לי רצון טוב. אולי מפני

ששמחתי שהוא נהנה לטייל אתי. והוא נהנה! — שלא יספרו לי מעשיות על גט—שטט!

בקיצור, הסתכלתי ופתאום ראיתי: יפה. כל העצים רחוצים טוב-טוב במים ובסבון טוב;

ויש ריח מצוין של עלים רטובים ושל אדמה רטובה; וכל טיפות המים על העלים מחליפות

צבעים, נדמה לך שהן מסתובבות-מסתובבות מרוב צבע, מסובבות לך את הראש, יכולות

למכור לך פוליסה בן-רגע. והנה אני רואה בריכה קטנה, אולי היו בה דגים לפני עשרים שנה,

אבל עכשיו היא מסריחה, עם מים ירוקים רקובים. אילו הייתי לבדי בלי הילד, אפילו לא

הייתי יורק לבריכה כזאת. אבל אתו... ילדים אוהבים מים, אני אהבתי מים מאוד... אז

אתו, החלטתי לעמוד רגע על ידה, שיסתכל, נסתכל שנינו יחד, אפשר לומר... איד לומר? —

זה בתוך זה נסתכל. והנה...

זקנה: (עומדת לידו עם הוודקה) בבקשה...

סמי: רק רגע... (הוא מדבר אל הזקן) והנה היה מה לראות. היו שם מים על העצים, טיפות

הגשם, נכון? והנה, הטיפות האלה נפלו. טפטפו לתוך הבריכה הזאת, ומהטפטוף הזה —

מעגלים של גלים רצו במים, מעגל על מעגל. והנה... המים של המעגלים האלה כבר לא

היו כל כך מלוכלכים, הם היו מלוכלכים ונקיים יחד, שמן-סיכה ומים. וזה יפה. ומה עוד?

יחד עם כל טיפה של מי גשם נכנסה גם חתיכה של אור מלמעלה לתוך המים המלוכלכים. היה לזה מין טעם... הייתי מוכרח להראות לו את זה, לומר לו על זה משהו, כמה שזה...

זקנה: (עם הוודקה) אתה רצית וודקה...

סמי: (פניו אל הזקן) אני רואה שאתה מקשיב חזק, מה? גם אצלי יש איזה צד טוב, אי אפשר לדעת באיזה צד הצד הזה, אבל איזה צד יש, מה? ובכן... הייתי מוכרח לומר לו. אבל אני גבוה והוא גמור, נכון? ובכן... בלי לחשוב הרבה אני יורד על הברכיים כדי להיות בקומה שלו, ואני מראה לו את הבריכה, ואני אומר: תסתכל, רובי, תראה... (מצטחק) ומה הוא עונה לי, מה? הה?

זקנה: הוודקה שלך... אחרי שמוזגים אי אפשר להחזיר לבקבוק.

סמי: הא? מה פתאום להחזיר? אני מבין, בסדר, שימי על השולחן, יכולת לשים מזמן.

(היא מעמידה את הכוסית, חוזרת למקומה ליד הדוכן).

סמי: אז איפה עמדנו? על הברכיים. אז הלאה... אז אני מצביע על הבריכה ואני אומר: תסתכל, רובי, תראה! ואז הוא אומר לי... (צוחק, שותה את ה"וודקה") "אני רוצה עכשיו גזוז" — הוא אומר לי. אז אני כמעט צועק: מה?! "גזוז" — הוא אומר לי — "גזוז! אני כבר אומר לך את זה שלוש פעמים", — זה מה שהוא עונה לי. מה עושים במצב כזה? רוצים להראות לילד משהו יפה, משהו גוגע ללב, יורדים על הברכיים אליו, והוא אומר: גזוז! מה עושים, נו מה?

זקנה: אתה שואל אותי?

סמי: אותך, אותו, אני שואל.

זקנה: אנחנו לא יודעים. אם אתה רוצה לשתות משהו או לאכול משהו — בבקשה... אבל...

סמי: אתם יודעים מה עשיתי? יש אנשים טובים ואחראיים, הם יודעים תמיד מה אדם אחר צריך כדי שיהיה לו טוב, והם מוכנים לתת לו, אבל רק מה שטוב לו. אנשים כאלה רואים כל דבר מכל הצדדים, השמש מאירה רק צד אחד של הירח, הם רואים גם את הצד השני. ראיתי פעם איש כזה ברחוב עם הבן שלו. עשה רושם שהבטיח לילד שיקנה לו מה שירצה בתור פרס על משהו. והנה הילד אומר: הנה אבא, פלאפל, אני רוצה פלאפל. אז אבא שלו אומר: מה? לא! פלאפל — לא! פלאפל לא בריא, אני אקנה לך איזה עוגה שאתה רוצה, אני אקנה לך שתי עוגות אבל לא פלאפל! בשום אופן לא! אז הבן אומר: אני לא רוצה עוגה! אני לא רוצה שתי עוגות! אני רוצה פלאפל. אתה הבטחת לי שאני אקבל מה שאני ארצה... אז אבא אומר... בקיצור — אחרי שני רגעים צעק האב והכה את הילד שלו והילד בכה נורא ו... האנשים האחראיים האלה! היה לאב הזה פה כמו קצה של דובדבן. אתם רואים — האנשים האלה הם הקונים הכי טובים של פוליסות-ביטוח, אבל מה? אני מוכר פוליסות, לא קונה. וכשהוא, הבן שלי, אמר לי: גזוז... אז ברגע הראשון גם אני כמעט... אבל תיכף נשמתי נשימה עמוקה ואמרתי לו... (צוחק) אני אתן לך שתי כוסות גזוז (צוחק)... ואני אקנה לך עוד עוגת קצפת. נו, וכי מה? אני רוצה לתת לו בריכה של מים מסריחים, והוא רוצה גזוז, אז מה, שלא אתן לו מה שהוא רוצה? שישתה גזוז! שיאכל עוגות, ופלים, בטנים, תירס, פלאפל, שיאכל כמה שהוא רוצה! (צוחק).

(שתיקה, קול רוח וגל נשבר).

סמי: (פתאום) אתם לא תאמינו לי, אבל אני... (מצטחק) חושב כל הזמן על הרעב שלי קודם. טיול עם ילד מעורר מין רעב... אני פתאום לא יכול לשכוח כמה הייתי רעב קודם. זה צריך היה להיות מאחורי, נכון? והנה זה בא ממולי. כן, טיול עם ילד... אני רואה את רובי לפני

ואני נזכר ברעב הזה. אתם מבינים— הוא גם כן היה רעב, ואני נתתי לו שיאכל ושישתה כמה שהוא יכול. אצל מי הוא יהנה? אצל אמה שלו? אצל אמה שלו אוכלים רק בארוחות, אסור באמצע, זה מזיק. אצלה הכל מלא מזיקים. כשאתה יוצא מבית עם כל כך הרבה מזיקים אתה מתנפל על מקקים ואוכל אותם (צוחק).

(הזקן מתחיל להפוך את הכסאות על גבי השולחנות כעס וברעש.)

ס מ י : (כמו אינו מרגיש בזה) אז כשהוא הולך אתי— שיזול! הוא זלל כל הזמן, הוא לא הפסיק רגע, מרגע שיצאנו מהבית לא נסגר הפה שלו לרגע. לועס ולועס ומוצץ ומלקק, בגן-חיות, ברחוב, בשדרה— כל הזמן הפה לועס ולועס ומוצץ ומלקק. מה הוא לא אכל? ופלים ובטנים וכוס מיץ ועוד כוס מיץ, וחלבה מצופה שוקולד וקוקה-קולה ופלאפל ועוד פלאפל, ושוקולד נוגאט ועוגת קצפת תירס ו... (צוחק) למה לא? הוא הבן שלי, לא? אותו רעב כמו שלי! המשך שלי בעולם! אותה הפירמה: מפפפ! מפפפ! (צוחק צחוק גדול, מפסיק) הצלי הזה שלכם, מה זה היה?

(אותו רגע מתרחש דבר בין הזקן לזקנה. הוא הופך עוד כסא והיא מתפרצת עליו בלחישה).

ז ק נ ה : רוצח! הוא יזמין עוד, הוא יאכל, הוא ישתה, רוצח!

ז ק נ : (גם כן בלחישה לא ברורה) שיזמין— שמוזמין! שיאכל— שמוכל! ... אני סוגר.

ס מ י : מה זה? אתם סוגרים?

ז ק נ ה : לא, סליחה... בעלי סובל מ... הוא רוצה לנקות קצת תחת השולחנות. אתה יכול לשבת כמה שאתה רוצה.

(הזקן הופך כסא על שולחן בדפיקה).

ז ק נ ה : אתה שאלת קודם משהו, לא שמעתי טוב. מה שאלת?

ס מ י : הצלי שלכם, מה זה היה? עגל? כבש? שור הבר?

ז ק נ ה : עגל, צלי עגל. (ואחרי רגע קט) אתה רוצה...?

ס מ י : הו, לא, לא... אני שואל סתם כך, בשביל המדע. נזכרתי בצלי כשהגשתי לי אותו על הצלחת, הוא היה ורוד, מין ורוד רך, טוב מאוד! אתם יודעים— האוכל סותם רעב כמו שסותמים חור, כן, הוא סותם, אבל הוא לא בדיוק ממלא את מקומו של הרעב, זה... זה משהו אחר. ובעיקר אם זה מין רעב כמו שהיה לי קודם... כזה אפילו לא נסתם כמו שצריך.

מין רעב כזה הוא כמו רוח, לך תסתום רוח, הה?

(הזקן הופך כסא על השולחן בדפיקה).

ס מ י : השיעול שלו, בסוף, הדאיג אותי לרגע— דאגה בלי שום הגיון. שיעול של ילד זה משהו

בלי... בלי הגיון, הוא בסך הכל משתעל קצת, זה לא כלום, אבל נדמה לך לרגע שהעולם...

מישהו מנער את העולם (מצטחק). ואני קניתי לו מעיל-רוח חדש, ברגע האחרון כשרצתי לקחת אותו קניתי לו את מעיל-הרוח היקר ביותר שהיה שם. היא צריכה לשמוח על זה, לא?

ומה היא אומרת לי? תנחשו! תגידו!

(שתיקה, קול רוח וגל גשבר).

ס מ י : אני לא מוכנה לזה— היא אומרת לי— לא שאתה תבוא פתאום כשמתחשק לך, כשזה

תופס אותך, ולא תבטיח לו מעיל-רוח חדשים. זה מה שהיא אמרה. אז אני אומר לה:

זה נוסף; אני לא אוריד כלום מהמוזנות שאני נותן, ואני אבוא כרגיל לשעה שלי ביום

שלישי. אז היא אומרת לי: זה בדיוק מה שאני לא רוצה, שום דבר נוסף! הדם עלה לי לראש

וצעקתי: את שוכחת שאני לא עושה את זה בשבילך, אני קונה לו ולא לך, אני לוקח אותו

לטיול ולא אותך. והיא שותקת רגע ואחר כך היא אומרת: אני קמה בלילה להרגיע אותו

כשהוא צועק מהשינה אחרי כל ביקור שלך, ואני מוציאה את הנשמה עם דמי המזונות העלובים שלך שיספיקו לאוכל מזון ולשעורי נגינה, אני לא קונה לא לו ולא לי שום לוקסוס, ואני לא מוכנה שאתה תהיה פתאום דוד טוב ותקח אותי פתאום לבלות כל אחר-הצהריים ותקנה לו מעיל-רוח מפואר כמו אליהו הנביא. אני אתו כל השבוע, ואני עוד לובשת את המעיל הישן שלי מלפני החתונה, ואני לא מוכנה, לא מוכנה... ככה! ואחרי כל המגילה הזאת, המגילת אסתר הזאת, סליחה: המגילת איכה הזאת, היא מתחילה לבכות, וזה עוד לא די לה — היא... אני לא סובל את זה.
(שתיקה, הוא נושם נשימה כבדה. קול רוח וגל נשבר).

סמ"י: אשה עושה מין מצב כזה... היא הופכת את כל העולם לחדר קטן מחניק שבתוכו רק אתה והיא צפופים, דחוקים, מתחבקים ומכים, מלטפים ושורטים, צוחקים ובוכים, וכל הזמן, כל הזמן אתה אשם שם, כי אתה רק זו הצידה, וכבר אתה פוגע, ואתה אשם, אשם, אשם ונחנק... הו! אני מתחיל להרגיש... ריק... הלול... עוד כוסית אחת בבקשה!
זקנה: תיכף ומיד.

(זקן הופך כסא בדפיקה על השולחן).

סמ"י: צריך לשכוח את זה, לשכוח. אני אספר לכם משהו — כשטיילנו בשדרה ראינו איש אחד לבוש מעיל גדול עם צווארון גדול מורם למעלה, אפשר לחשוב שקר באמת. והוא הלך במהירות, לא ראיתי הרבה אנשים הולכים מהר כל כך בלי לרוץ. ופתאום הוא נעצר, עמד רגע, הסתובב, והלך חזרה. והנה הוא נעצר עוד פעם, עומד רגע, וחוזר והולך למקום שהלך קודם, אבל עכשיו הוא הלך לאט לאט. טוב, מה? עם אף גדול, משהו כמו גרזן, לא רואים בארץ-ישראל אפים כאלה. בכלל לא רואים בארץ ישראל אפים, יותר מדי שמש.
זקנה: (מגישה לו וודקה) בבקשה... ביחד, שש כוסיות.

סמ"י: תודה, את לא צריכה לפחד. אני אשתדל להעלות את המספר עוד קצת. (לוקח את הכוסית, שותה) איפה עמדנו קודם?... שהיא התחילה לבכות ולצעוק: אני לא מוכנה, אני לא מוכנה, אבל זה עוד לא הכל, נוסף לזה היא הכתה באגרופים על החזה שלי כמו... כמו על תוף... (דופק באגרופיו על השולחן, הכוסית הריקה נופלת ונשברת).

זקנה: הכוס!

סמ"י: אתם מבינים מה זאת אומרת? לומר את האמת — אני כמעט עשיתי שטות כזו... הלב השתגע פתאום, נכמר פתאום, אבל אני תפסתי אותו בזמן והעמדתי אותו במקומו. לא! די היה לי! לא! פשוט תפסתי את רובי ביד, והחוצה! ברחגו... (צוחק) החוצה!

זקנה: (מלקטת את שברי הכוס) הכוס נשברה.

סמ"י: אני אשלם, אל תפחדי. תביאי לי אחרת.

זקנה: לא... רק בעד הכוס אה צריך לשלם, היא היתה ריקה, אתה שתית.

סמ"י: עוד יותר טוב, אל תביאי לי אחרת, תביאי לי עוד אחת!

(הזקן הופך כסא על שולחן והפעם בדפיקה חזקה מהרגיל).

סמ"י: (אל הזקן) שמע...! נדמה לי שאני לא כל כך מוצא חן בעיניך? נכון?
(הזקן הופך כסא על השולחן).

סמ"י: למה?

(הזקן הופך כסא על השולחן).

סמ"י: (צוחק) אתה מוצא חן בעיני, יש לך אופי. ואותו דבר הצלי שלכם, ביתי ולא ביתי, מין

טעם מיוחד היה לו, מין ריח, אותו ריח שמריחים כשיושבים על החלון: בית וחוף ביחד. אני מוכן להתערב שאתה בשלת את הצלי הזה, אתה. כן, אתה מוצא חן בעיניי. (הזקן הופך כסא על השולחן).

ס מ י : (צוחק) זה לא יעזור לך, אתה מוצא חן אז אתה מוצא חן, נגד זה אי אפשר לעשות כלום. אין לי כוח לצחוק כל כך הרבה.

ז ק נ ה : (מגישה לו) הוודקה, עכשיו זה שבע...

ס מ י : כשאתה אוכל אתה מרגיש שרימו אותך. גם אם תאכל מעדני מלכים — כאילו אכלת נזיד עדשים. אבל הטבע נותן רפואה לכל מכה. כשאתה רעב ככה, אז אתה גם מלא כוח, אתה מסוגל לאכול כמויות כאלה... שתי ארוחות רגילות זה כמו שני זיתים. הנה, הבן שלי למשל, סיפרתי לכם קודם מה הוא אכל, הוא בלע קיוסק שלם, ואחרי זה, בדמה לי שזה היה אחרי התירס... לא! אחרי הקצפת... לא, לא! באמת אחרי התירס... הוא עוד אכל נקניקיות, ובסוף — שתי מנות גלידה. זה כבר היה בערב, בסוף, כשיצאנו מהמוזיאון. חשבתי שהוא יחנק, אבל הוא אכל (צוחק). ירד גשם, עמדנו בחוץ, והוא היה רטוב, והוא רעד, השפתיים שלו היו כחולות כמו גיאון, אולי בגלל אור הניאון הן נראו כחולות כל כך, וככה הוא עמד ונשך את הגלידה, כן, בנשיכות הוא אכל את הגלידה (מתחיל לצחוק כביכול, אלא שבן-רגע זה נהפך לחיוך נבון): ואז הוא השתעל... מין שיעול... שיעול של ילד. מה יכולתי לעשות? הוא ביקש גלידה. לא הייתי צריך לתת לו? הייתי צריך לומר לו: זה לא טוב בשבילך? לומר לו: אני יודע מה טוב בשבילך? כשאני כבר לוקח אותו לטיול, לביילוי, שאומר לו: לא? אז מה אתן לו? הנה, תגיד אתה...!

ז ק נ : (נושף בכעס) אומפפפ!

ס מ י : סליחה...?

(הזקן הופך כסא על השולחן, הכסא נופל, מרים אותו ושוב דופק אותו על השולחן).

ס מ י : אתה רואה? אין שום דבר בטוח. אני אספר לכם משהו על המוזיאון. אני אוהב את התמונות הישנות במוזיאון הישן, ובכן לקחתי אותו שיראה אתי. והנה... יש שם תמונה אחת של זוג, בעל ואשתו — זה ברור, יותר מבוגרים ממני, בני ארבעים וחמש עד חמישים, רזים שניהם, לבושים טוב, כן, יהודים, רואים בעינים. הם עומדים על יד שולחן קטן ויפה, ענתיקה, הוא מתכופף קצת אליה והיד שלו מאחוריה. מה שיפה בתמונה, בהם, זה החיוך... מין חיוך... בין רבע לשליש... חיוך עם מין הנאה מיוחדת ועם מין צער מיוחד. כל התמונה היא כזאת, כמו החיוך הזה, חמה, עם איזה סוד. ואני שאלתי את עצמי: איזה סוד? פתאום אני אומר לעצמי — שמע! בני הזוג הזה גרמו הרבה צער זה לזה, אולי אפילו עיגון, התאכזרו... אולי אפילו היה שם גט, אבל הנה... הם התחברו מחדש. הם לא סלחו, לא. הנה גם לא מתאימים זה לזה, לא, הם כמו גפס ומים. אין ביניהם שלום גם עכשיו, וגם לא טוב להם יותר מדי ביחד גם עכשיו. ובכל זאת הם השלימו, הם יחד טוב, ביחד יותר טוב להם מאשר בנפרד. כשחשבתי ככה שמחתי, הבנתי את הסוד של החיוך, את התנועה של היד שלו מאחוריה, היד שלו כאילו לא היתה בטוחה שהיא רוצה להיות שם מאחוריה, אבל היא היתה שם, חצי מחבטת. אמרתי לעצמי: זוג כזה ניצח נצחון גדול, הם קבלו את הדין בקושי, והרוויחו... איך לומר? הרוויחו רחמים. כל התמונה נראתה לי פתאום כמו התמונות של הקדושים שלהם, להבדיל, משהו שצובט את הלב... (שתיקה, קול רוח וגל נשבר).

ס מ י : צובט את הלב, מה? רגע אחד אחר-כך כבר ראיתי יותר טוב והבנתי יותר טוב. אתם

יודעים למה הם חייבו ככה בסוד, ולמה הוא החזיק את היד שלו ככה מאחוריה? אני אניגד לכם למה. הוא צבט לה את התחת.
(הזקן הופך כסא על השולחן בדפיקה).

סמ"י: (אל הזקן) למה...? מה יש? עכשיו זה לא יפה? בוא ונראה! הנה... זוג של בני חמישים, עשירים, חכמים, עיפים, ופתאום... בא לו לצבוט אותה. קצת — מפני שמתחשק לו, קצת — מפני שהוא רוצה להכאיב לה, היא נמאסה עליו, גם מרגיזו אותו שעוד מתחשק לו בכלל לנגוע בה, הוא כבר צבט מקומות יותר רכים — נכון שהיא אשתו, ויש לה הורים עשירים, והיא פקחית, אבל היא רזה, מה לעשות? אז הוא צובט... יופי! לא? איזה בעל בן חמישים צובט פתאום את אשתו בתחת?! ומוזה — החיך המיוחד שלו. ולמה היא מחייכת ככה? ראשית, היא ממשיכה לחייך כדי שלא ידע הצייר מה קורה מאחור. שנית, היא מתרגזת: רק בגסות הוא יודע ל... להביע את עצמו. שלישית, היא נהנית: אני עוד מושכת אותו, אני עוד חיה, עוד שווה משהו. אז זה לא יפה? זה נכון, זאת האמת, זה חי, עם טעם, עם ריח, אז זה מוכרח להיות יפה.
(הזקן הופך כסא על שולחן בדפיקה).

סמ"י: (צוחק) אין לי הצלחה אצלך, מה? אם כך... תשמעו משהו! אני מתאפק בכוונה הרבה זמן, די! אני רעב, אני רוצה לאכול משהו.

זקנה: לאכול?

סמ"י: כן, משהו...

זקנה: צלי... מהצלי שאכלת?

סמ"י: למה לא? אבל... חצי מנה... כלומר: מנה כפולה!

זקנה: שתי מנות בצלחת אחת?

סמ"י: (מסתכל כולו אל פתח פינת המטבח שבקצה) זה? כן... רק רגע! רציתי לשאול... יש שם איזה סיר על האש הקטנה במטבח, מה זה?

זקנה: זה הצלי.

סמ"י: מה שנשאר מהיום, מה?

זקנה: לא, של מחר.

סמ"י: הוא לא נראה לי סיר גדול, הוא נראה סיר קטן...

זקנה: חמש עשרה מנות, זה מה שאוכלים אצלנו ביום בערך.

סמ"י: חמש עשרה מנות! הו, אבל המנות שלכם לא גדולות מדי...

זקנה: אצל מרקוביץ נותנים החצי...

סמ"י: בסדר, בסדר! אני לא רוצה להתווכח. סיר על האש... (מצטחק) כן, סיר על האש זה משהו יפה, זה... זה מזכיר לי משהו.

זקנה: לתת לך מנה כפולה?

סמ"י: רגע! עולה בדעתי משהו... (צוחק בשמחה פנימית) למה לא בעצם? סיר על האש... למה לא? יש לי מכר, אמנון סלומון שמו, יש לו ארבעה ילדים, והוא חולם כבר שנים לאכול בעצמו קופסה גדולה של סלמון מעושן. מה? אמנון סלומון אמרתי? אמנון פישר כמובן... קופסה גדולה של סלמון מעושן, כזאת! הוא ראה פעם או חלם או מה... הוא חולם על זה.

תקנה — אני אומר לו — תקנה ותאכל! אבל הוא לא קונה, זה גראה לו יותר מדי... אני לא יודע מה, והוא לא קונה. פעם סיפר על זה לאשתו, אז היא קנתה לו קופסה כזאת קטנטונת של סלמון לא מעושן, (צחוק) והם אכלו את זה ביחד, כל המשפחה... (צחוק) בקיצור — חבל על הזמן, אני לא אמנן פושר, אני...

ז ק נ ה : אני יכולה לתת לך מנה כפולה, בבקשה... עם תפוחי אדמה ועם סלט כרוב כמו קודם, מה?

ס מ י : טוב, תשמעי משהו... (שוב כמו אל עצמו) למה לא לעזאזל? אתה רואה משהו כל כך פשוט ופתאום אתה מגלה שזה, זה מה שאתה רוצה... אז תשמעי — בלי שום תפוחי אדמה, היו לי די תפוחי אדמה קפואים ורקובים. מה שאני רוצה זה... את הסיר ההוא, שימי אותו פה על השולחן.

ז ק נ ה : הנה? שם... שם זה בשמר חם.

ס מ י : את לא מבינה אותי כנראה, אני רוצה את הסיר...

ז ק נ ה : זה... זה הצלי... זה כל הצלי...

ס מ י : ודאי, זה מה שאני רוצה, את הצלי שבסיר, אוכלים צלי, לא אוכלים סיר.

ז ק נ ה : אתה... אתה רוצה לאכול את...?

ס מ י : כן, כן.

ז ק נ ה : את הכל? בבת אחת?

ס מ י : זהו בדיוק, בבת אחת, זהו!

ז ק נ ה : אין לנו צלחת כל כך גדולה.

ס מ י : אני לא רוצה לאכול מצלחת, אני רוצה את הבשר, לא את הסיר, אבל אני רוצה את הבשר מהסיר, את תופסת?

ז ק נ ה : כן. (היא לא זזה).

ס מ י : ובכן בבקשה...

ז ק נ ה : תיכף ומיד. (היא לא זזה).

ס מ י : אני מחכה, אני... אני רעב.

ז ק נ ה : זה... זה חמש עשרה מגות, זה עולה ארבעים וחמש לירות...

ס מ י : בבקשה... (משלם לה) קחי! קחי! בשביל הכל... (צוחק שוב במין שמחה פנימית) הו, זה יהיה משהו... למה לא? למה, לעזאזל, לא? שמישהו יאמר לי סיבה אחת טובה למה לא? (צוחק, והצחוק הזה מתוכו נמשך, צחוק עדין למדי של הנאה).

ז ק נ : (שעמד מן הצד מסתכל ושומע בשתיקה של זעם כבוש, אל הזקנה הפונה אל פינת המטבח) את עוד תתני לו! את עוד תתני לו!

ז ק נ ה : בטח שאני אתן לו, בטח שאני אתן לו.

ז ק נ : מה תתני מחר? מה תעני מחר?

ז ק נ ה : אני כבר אתן, אני כבר אענה.

ז ק נ : (בנביתחה) את לא תתני!

ז ק נ ה : (גם כן במין נביתחה) אני כן אתן! אתה יכול לשחוט — אני כן! (והיא עוברת על פניו).

ס מ י : (אינו שם לב למתרחש ביניהם, ממשיך דיבורו ספק אליהם ספק אל עצמו) למה לא?! ...
 אז כן. (צוחק) ואני הייתי בטוח ששבעתי... אדם לא יודע איזה כוח יש לו לרעוב ולאכול
 (צוחק).

(הזקנה מתקרבת והסיר בידה).

ס מ י : (קם ועומד, בפליאה) אה...?! את באמת מביאה לי סיר...?! חכי! תעמדי רגע על
 המקום... את מזכירה לי את הסבתא שלי, את צירל, לא זאת שעישנה...
 ז ק ג ה : (שעצרה, חוששת שמא יתחרט) ארבעים וחמש לירות זה לא ביוקר ל...
 ס מ י : מי אמר שזה ביוקר? בשביל ארבעים וחמש לירות לקבל גם סיר מלא בשר וגם את
 הסבתא שלי... זה בזיל הזול!

ז ק ג ה : אתה רוצה את זה?

ס מ י : (מתישב) נו ודאי, קדימה! שימי!

ז ק ג ה : (מעמידה את הסיר על השולחן) להביא גם סכין ומזלג?

ס מ י : (מהסס רגע) על זה לא חשבתי, תביאי, סוף־סוף אנחנו לא ביער עכשיו, לא צריך
 להפריז. (פותח את הסיר, האדים עולים אל עיניו) היי, זה חם. (בסוג קצת)... איזה ריח!
 (צוחק) הו, סבתא, סבתא! את הלכת מזמן, מזמן, אבל שמיל שלך עוד רעב... עד דמעות
 בעיניים.

(הזקנה מגישה לו סכין ומזלג).

ס מ י : די בדיבורים, לעבודה! (אוכל).

(קול רוח וגל בשבר, ועוד גל בשבר. הזקן שכבר לא נותרו לו כסאות להפוך, מוריד כסא
 שהפך קודם וחוזר והופכו בדפיקה על השולחן).

ס מ י : (תוך אכילה). ולחשוב על זה שאני אכלתי סוליה! מה שאתם שומעים. אני, כמו שאתם
 רואים אותי עכשיו אוכל סיר בשר שלם, אני אכלתי סוליה רקובה. אז הוא — שיאכל
 ממתקים כמה שהוא רוצה, כמה שהוא יכול. (צוחק) אני לא אשכח את הטעם הזה. האכילו
 אותי, הפועלים, חוטבי עצים... גם הם אכלו מסיר... איפה סיר? דוד! דוד שחור והאש
 בוערת תחתיו, והמרק רותח ורועש, והם שואבים את המרק הרותח באמצע הרתחה שלו,
 וישר לפה בכפות גדולות, וזה נשפך להם על הסנטר, על המעילים, איך שהם הסריחו!
 (צוחק).

(קול רוח וגל בשבר. הזקן מקשיב עכשיו).

ס מ י : (תוך אכילה) הבשר טוב מאוד, מרגישים את הצבע הורוד שלו בלשון... הייתי רעב שם
 בשלג כשהגעתי אליהם, רעב כל כך ששכחתי את אבא שלי ואת אמא שלי שקודם כל כך
 היו חסרים לי. רעב כל כך שאין אבא ואמא בעולם, כאילו לא היה דבר כזה בעולם. והנה
 ראיתי אותם... מסביב לאש, מסביב לסיר, הם נראו לי כמו ענקים שחורים... והסרחון
 שלהם, של הגוף ושל העשן ושל השומן, אין מלים לומר מה היה בשבילי באותו רגע הסרחון
 הזה... תני לי משהו לשתות.

ז ק ג ה : מה?

ס מ י : לשתות...

ז ק ג ה : (אחרי רגע קט) תה? אולי אני אתן לך תה...

ס מ י : בכוס של תה, אבל וודקה!

ז ק ג ה : כוס... כוס מלאה?

ס מ י : לא צריך להפריז, חצי יספיק לי.

ז ק נ ה : תיכף ומיד. (אלא שהיא מקשיבה והיא מוזגת לאט, לאט).
 ס מ י : (תוך אכילה) וכשהם ראו אותי... (צוחק) "היי ז'יד קטן...! בדמה שהוא רוצה לאכול,
 הז'יד הקטן. אתה רוצה לאכול, ז'יד קטן? לא, לא, לא, קודם הוא צריך לשתות משהו
 (צוחק). תשתה, ז'יד קטן, את הכוס הזאת ותקבל משהו לאכול, אבל רק אחרי שתשתה...
 את המים (צוחק)... אל תפחד! מים חמים מהתגור על יד הצ'ולנט שלכם... (צוחק). ואני
 שתייתי את זה, הייתי צמא, הייתי ריק וחלול, ושתייתי כאילו נשתיי בבת אחת הרבה אומר.
 בן אדם פותח פה לשתות מים, והוא שותה אש (צוחק). אני לא אשכח את הוודקה ההיא אף
 פעם. והם צחקו, והם צהלו כמו סוסים הו, הו, הו! והם טפחו לי על הכתף. ואני, זה כאב לי,
 זה בער לי, זה היה כמו סכין חותך אותך לשניים כמו מלפפון, אבל אני... אתם לא
 תאמינו... אני הייתי גאה, שהצלחתי למצוא חן בעיניהם. והם קיימו מה שהבטיחו.
 "עכשיו ששתיית את המים, ז'יד קטן, עכשיו תקבל משהו טוב ורך לאכול", ואז הם נתנו
 לי את הסוליה. ואני... כמו שאתם רואים אותי עכשיו, שאני אוכל סיר בשר שלם, אני
 אכלתי את הסוליה (צוחק). או מה? ואם אכלתי סוליה? (מפסיק לצחוק) אין לי כוח
 לצחוק... (מתנשם בכבדות).
 (שתיקה, גל נשבר. הזקנה וכוס הוודקה בידה נעצרת עוד לפני שהיא מגיעה אליו. היא
 מתבוננת בו כדרך שלא התבוננה בו קודם. גם הוא מביט בה כאילו אינו מכיר אותה. על
 פניו מין חיוך פצוע).

ס מ י : (מתעשת, חוזר אל עליצותו) מה זה? שכחת את הדרך?

ז ק נ ה : בבקשה... (מגישה לו).

ס מ י : אני מודה לך מאוד (שותה מהכוס). אז מה, הה? אז מה?

ז ק נ ה : סליחה...?

ס מ י : ואם אכלתי את זה, מה?

ז ק נ ה : אתה שואל אותי?

ס מ י : כן, אותך.

ז ק נ ה : אני לא יודעת.

ס מ י : טוב מאוד! (אוכל) קרה לי משהו? זה הזיק לי? מזה אפילו לא הקאתי. הקאתי אחר כך
 מהמרק המסריח שלהם שהם נתנו לי כדי לפצות אותי. לא מהסוליה. הנה, אני חי לא
 רע, סיר מלא בשר כולו שלי, לא רע, מה? הם — שתקעו לי את הסוליה בפה, הם לא אכלו
 מימיהם סיר בשר כזה. כן, לחשוב על זה שאכלתי סוליה רקובה, היא היתה שחורה, היה
 לה ריח של זפת ושל... אדמה רקובה, אדמה חיה רקובה... אה! אז הוא, הבן שלי, שיאכל
 את כל הממתקים שהעולם תוקע לו בפה. ושלא יבלבלו את המוח, כל הנשים שבעולם שלא
 יבלבלו לי את המוח: מזיק! שיאכל, שיחטוף, שיכניס, אפילו אם הוא יהיה מוכרח להוציא
 את זה כעבור רגע! זה לא חשוב, על זה אסור לחשוב, העיקר שיכניס! (אוכל בלהיטות) הו,
 אני לא יכול יותר, אני נחנק, הצלי הזה... אתה לא יכול לקרוע את עצמך מצלי כזה...
 זה כאילו לקרוע את עצמך מ... מהלב שלך! הו! די! נעשה הפסקה קטנה...
 (שתיקה, קול גל נשבר. הוא מתנשם בכבדות. קר לו. השניים שהקשיבו לו פוגים הצידה
 ממנו).

ס מ י : (מצטחק כמתנצל) אתה מפסיק לאכול אז נהיה לך קר. תיכף... תיכף אמשך ושוב
 אתחמם. עולה בדעתי פתאום שהוא אכל פשוט כדי להתחמם. כן. כל מאכל מחמם
 אותך, אפילו גלידה, זאת האכילה עצמה... ואני לא תפסתי את זה. אתם רואים — כשהוא

ביקש גלידה בפעם הראשונה זה עוד נראה לי בסדר — הוא ממשיך לאכול. אבל כשהוא ביקש תיכף אחרי זה עוד פעם גלידה... אחרי כל מה שהוא הכניס... אתם מבינים — עמדנו ברחוב, והגשם... מצד אחד — גשם מרטיב אותנו, ומצד שני — הגשם הזה עשה את הרחוב בלילה מלא אור וצבעים נוצצים, והאנשים... אנשים לבושים טוב עם מטריות, שהולכים ואתה רואה שהם יודעים לאן הם הולכים, אנשים כאלה נראים דווקא בגשם כמו... כמו פרות הבשן, טוב להם. והנה אנחנו... לא יודעים לאן ללכת, עומדים, ועם הגלידה שהוא אכל, והוא רועד כולו, כולו כחול, כמו גור חולה, והנה הוא אומר לי פתאום: אני רוצה עוד גלידה. אתם מבינים — פתאום אצלי... צביטה... משהו... פתאום היה נדמה לי שהוא עומד כאן ככה ורועד כבר מאה שנה (צחוק כביכול). פתאום חשבתי לי: משהו לא בסדר כאן, משהו לא בסדר אתו, אתי, עם שנינו ביחד, כל זה... הביילוי שלנו, משהו... איזו מחלה. ואז אני אומר לו: אתה באמת רוצה עוד גלידה? (שתיקה, גל נשבר בכבדות).

סמ"י: איזה מין טפשות! איזה מין שאלה זאת?! מה, מה זה "אתה באמת רוצה? באמת?" כשאתה שואל ככה אתה כאילו אומר לו: רק נדמה לך שאתה רוצה גלידה, אתה רוצה באמת משהו אחר, אתה רוצה... את הסבתא שלך. איזו רשות יש לך לומר דבר כזה? כשאתה אומר דבר כזה למישהו אתה מעמיד את עצמך מעליו. אין לשום איש רשות לזה. ולא משנה שהוא ילד, הוא בן אדם כמוך, יותר ממך, הוא שווה יותר, הוא עוד לא... הוא עוד יכול אולי... (שתיקה, גל נשבר בכבדות).

סמ"י: נתתי לו, ודאי שנתתי לו. הוא רצה, אין דבר כזה רוצה באמת ורוצה לא באמת, אם אתה רוצה אז אתה רוצה, אז קדימה! (שותה מהוודקה) נחננו די, עוד יש יותר מחצי סיר, אסור להעליב שום דבר חי... (צחוק). (הוא אוכל בשתיקה, קול גל נשבר).

סמ"י: (מפסיק אכילתו) ואם הוא הקיא אחר כך, מה? הקיא. הגוף יודע מתי הוא הוא צריך לאכול ומתי הוא צריך להקיא. (אל הזקן) נכון? (הזקן שעמד בצד בדממה, מוריד כסא הפוך ארצה ושב והופך אותו בדפיקה. סמי צוחק, ואוכל). סמ"י: (מפסיק אכילתו) השתעל... לכן הקיא. שיעול של ילד זה דבר... על פי השכל זה לא כלום, ילדים משתעלים ומשתעלים וצומחים וגדלים כמו אלונים, הם יכולים להשתעל כל השנים שלהם ושום דבר לא יזיק להם. אבל מצד שני... באותו רגע, כשהוא השתעל וכל הגוף שלו רעד, הצואר התנפח והתכווץ, התנפח והתכווץ... היה לזה מין טעם בגרון שלי... טעם של (צחוק)... של תליה. (הוא אוכל בשתיקה, קול גל נשבר).

סמ"י: (מפסיק אכילתו) אבל היא שמחה על זה. כשהחזרתי אותו, והיא ראתה אותו... אז היא התחילה: "מעיל-רוח אתה קונה לו, מה? מעיל-רוח?! תראה אותו! תראה אותו! מה עשית לו? הוא הבן שלך, לא? הוא הבן שלך, לא? אז למה אתה הורג אותו? אתה הורג אותו! אתה הורג אותו! שלא תבוא הנה עוד אף פעם! שלא תבוא...!" ובתוך הצעקות האלה שלה, היא שוב... הכתה על החזה שלי באגרופים ובידיים... פתוחות... תפסה את החולצה. אתם מבינים מה זאת אומרת? (הוא אוכל בשתיקה, גל נשבר).

סמ"י: (מפסיק אכילתו) "הוא הבן שלך, לא?" (צחוק) בטח שהוא הבן שלי, בטח! הוא הבן

שלי ואני אבא שלו, לכן הוא אוכל כמוני, רעב כמוני, ואני כמוהו. (צוחק) אנחנו אותו דבר, אותו בשר, יש לנו מין תיאבון כזה... מין כוח כזה... לא די לנו מה שדי — היא לא יכולה להבין את זה — לא די... יש לנו מין רעב שלא תשביע אותו, אף אחד לא ישביע אותו. אנחנו מקיאים, זה כן, אבל שבעים — לא... תמיד עוד רעבים... (צוחק, אוכל) ואוכלים, אוכלים הכל: סוליות, גלידה... בטח שהוא הבן שלי. הו, לא, אני לא מצטער, אין על מה... רק על דבר אחד אני מצטער — שהוא אכל לבד ואני אוכל לבד. אנחנו צריכים לאכול ככה יחד, ואנחנו נעשה את זה, נעמיד סיר על השולחן, סיר גדול פי שניים מזה, דוד! (צוחק) אני מצד אחד והוא מצד שני, וככה נאכל ונאכל ו... (נשימתו כבדה, הוא כמעט נחנק) בשר אחד... אחד... (צוחק). היא לא יכולה להבין את זה, אנחנו אוהבים... אוהבים להיות רעבים... (צוחק, איגו יכול לצחוק עוד, מפסיק) אני לא יכול... אההה! (ואף על פי שהוא מתנשם בקושי הוא עדיין מחייך במאמץ עוד רגע אחד, ותיכף חיוכו עובר. הוא מחפש אותם פתאום בעיניו לא במקום הנכון ואיגו רואה אותם) הו? איפה אתם? (שתיקה, גל נשבר).

ס מ י : איפה אתם? ... מישו!

ז ק נ : (בלחישה לא ברורה) תני לו! תני לו עוד!

ז ק נ ה : (גם כן בלחישה לא ברורה) מה שהוא אכל הוא שילם. מה שהוא אכל הוא שילם.

ס מ י : אתם כאן, איפה אתם?

ז ק נ ה : (מתקרבת אליו) אנחנו צריכים לסגור.

ס מ י : (בשמחה) הו, את כאן, אני פחדתי פתאום ש... (

ז ק נ ה : אנחנו מוכרחים לסגור, מאוחר בשבילנו, אנחנו מוכרחים לפתוח מוקדם.

ס מ י : הו? אני עוד לא גמרתי, עוד רגע... זה הסיר שלי, סיר שלם... (נוטל סכין ומזלג) אני אגמור... (מתקרב אל הסיר; כאומר לאכול, אלא שנעצר, נושם בכבדות) רק רגע... להיות רעב יותר קל מאשר לאכול, מה? (מצטחק) לרעב אין גבול... כמו בור לתוך האדמה, אבל בלי תחתית, ואתה נופל ונופל... (נופל-גוהר על השולחן ומתרומם מיד) לא בא בחשבון! יש לזה פתאום טעם של אדמה. טעם של אדמה זה טעם שלא משיביע אף פעם... (מתנשם בכבדות) אההה! אדמה! יפה לראות אדמה, עם האכרות הזקנות (צוחק בקושי) שביחד, כל החבורה שלהן, מפשילות את השמלות... ששש! שששש! (צוחק בקושי) ומשתופפות... (חדל לצחוק) וכל השדה זורח מרוב העשב שצומח! אני אגמור את זה... (מתקרב אל הסיר כאומר לאכול, נעצר) אתם יודעים מה אני אוהב באמת, אבל באמת? בצל, תיכף בבוקר כשהאוויר צעיר — לחם שחור ובצל... אה! (הוא גוהר — נופל על השולחן, כל גופו מפרכס, הוא מקיא).